



Česká školní inspekce

Zlínský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Zlín, Sokolská 3961

Adresa: Sokolská 3961, 760 01 Zlín

Identifikátor školy: 600 112 888

Termín konání inspekce: 24. – 26. leden 2005

Čj.:	o3–1008/2005-11129
Signatura:	ko5ay112

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Od 1. ledna 2003 je mateřská škola příspěvkovou organizací zřízenou Statutárním městem Zlín. Sdružuje mateřskou školu a školní jídelnu. Původně čtyřtřídní škola má kapacitu 110 dě. Ve školním roce 2004/2005 funguje jako trojtřídní, s počtem 85 zapsaných dětí ve věku od 2,5 do 7 let.

Mateřská škola sídlí v přízemí neúčelové obytné budovy umístěné v sídlištní zástavbě.

Provoz je stanoven po projednání s rodiči a zřizovatele od 6:00 do 16:00 hodin.

PŘEDMĚT INSPEKCE

Personální a materiálně-technické podmínky, průběh a výsledky předškolního vzdělávání.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Ve škole pracuje šest pedagogických pracovníků, včetně ředitelky. Všechny jsou plně odborně kvalifikované a většina z nich má dlouholetou pedagogickou praxi. Pracovní úvazky učitelek jsou sestaveny tak, aby plně pokrývaly dobu provozu mateřské školy. Diferencovanými ranními nástupy včetně postupných ukončení provozu je vhodně řešen provoz školy a efektivně využita pracovní doba a úvazky učitelek. Současně je funkčně zajištěno souběžné pedagogické působení dvou učitelek ve třídách s dětmi mladší věkové skupiny. O provozní zázemí pečují celkem čtyři správní zaměstnankyně (včetně zajištění stravy) a jejich činnost je v souladu s pedagogickým působením učitelek.

Organizační struktura mateřské školy je funkčně stanovena. Organizace chodu, kompetence a odpovědnost jednotlivých pracovníků jsou jasně a přehledně vymezeny ve vnitřních dokumentech školy (*Organizační řád, Provozní řád, Vnitřní řád, Školní vzdělávací program, Plán mateřské školy*), v pracovních náplních jednotlivých pracovníků a dalších vnitřních předpisech a směrnících. Všechny dokumenty konkretizují plnění pracovních povinností všech pracovníků vyplývajících z pracovního zařazení, jsou přehledné a funkční. Jasně stanovují pravidla organizování mateřské školy ve vztahu k dětem, rodičům a dalším kooperující subjektům.

Přenos informací mezi pracovníky zajišťuje ředitelka jednak osobním kontaktem jednak prostřednictvím operativních schůzek, pedagogických rad a provozních porad. Záznamy z jednání jsou průkazným způsobem vedeny, jejich vypovídací hodnota je menší především v pedagogické oblasti.

Ředitelka byla jmenována do funkce k 1. červenci 2004. V době její nepřítomnosti ji zastupuje pověřená učitelka.

Ředitelka přistupuje k vedení pracovního kolektivu systémově, přestože je ve vedení mateřské školy relativně krátkou dobu. Pozitivem je plynulé navázání na práci minulého vedení a hledání optimálního stanovení filosofie a koncepce mateřské školy. V uplatňovaném demokratickém vedení provádí v tomto roce podrobnou analýzu stavu podmínek školy, seznamuje se s pracovištěm a průběžně citlivě řeší celkové směřování mateřské školy. Má velmi dobrý přehled o současných pedagogických trendech v předškolním vzdělávání a vyvíjí snahu aplikovat progresivní formy a metody práce do praxe.

V rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků ředitelka preferuje v letošním školním roce seznamování s Rámcovým programem předškolního vzdělávání. Všechny učitelky již absolvovaly několik tematicky zaměřených seminářů pořádaných pedagogickým centrem,

doplněných dalšími vzdělávacími akcemi vybíranými podle osobnostních předpokladů a zájmu jednotlivých učitelek. Kromě toho ředitelka prosazuje samostudium odborné literatury. Získané poznatky a zkušenosti si učitelky neformálně předávají v běžném pracovním kontaktu a na pedagogických radách, což je ovšem v záznamech málo průkazné.

Součástí vnitřního platového předpisu jsou zpracovaná kritéria pro hodnocení pracovníků, která jsou zveřejněna a všem pracovnícím známa.

Pracovní atmosféra a interpersonální vztahy na pracovišti byly v době inspekce velmi příznivé, což se pozitivně projevovalo v úrovni sledovaných činností s dětmi a v bezproblémovém chodu školy.

Kontrolní činnost je uskutečňována podle plánu, hospitace jsou zaměřeny především na naplňování školního vzdělávacího programu, vytváření příznivých podmínek pro individuální rozvoj dětí, na nové pedagogické přístupy a postupně na evaluační činnost učitelek. Písemné záznamy z realizovaných hospitací poskytují určité informace učitelkám, prozatím však nezajišťují dostatečně funkční zpětnou vazbu pro jejich další práci. Ředitelka provádí rovněž kontrolu provozu v každodenním běžném pracovním kontaktu a přestože není průkazně dokladována, sledovaný celkový chod mateřské školy svědčí o její funkčnosti.

Personální podmínky jsou hodnoceny jako velmi dobré.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Mateřská škola je umístěna v přízemí staršího činžovního domu, má vlastní vchod. Přestože nejde o účelovou budovu, interiér splňuje podmínky pro pobyt předškolních dětí, je příjemný a má rodinný charakter. Z původních čtyř tříd jsou nyní plně obsazené tři třídy. Zrušením čtvrté třídy získala mateřská škola vhodný prostor pro hudebně pohybové činnosti, v němž se prostřídávají děti všech tříd a společenská setkávání dětí a rodičů. Kromě přiměřeně velkého prostoru je jeho kladem velmi dobrá vybavenost pro tělovýchovné aktivity. Během krátkého působení ředitelky ve funkci byly provedeny některé nutné opravy a rekonstrukce nejen hygienického zařízení, ale i dalších prostor. Každé oddělení má k dispozici jednu prostornou třídu, která slouží současně jako ložnice. V přiměřeně prostorných místnostech probíhají jak spontánní a řízené aktivity, tak i odpolední odpočinek dětí. V rámci denního režimu omezuje každodenní příprava dětských lůžek možnost rozvinutí dětských náročnějších tvořivých konstruktivních her, protože děti musí denně své stavby a konstrukce po hrách uklízet. Dispoziční řešení tříd doposud nedoznalo výraznějších úprav. Starší nábytkové sestavy jsou uspořádány převážně po obvodu tříd. I když jsou hrací a pracovní centra naznačena, dětem chybí při hracích aktivitách více soukromí a ve dvou třídách i širší nabídka přírodních a recyklovaných materiálů podněcujících jejich fantazii a tvořivost. Vybavení tříd dětskými židličkami a stoly neodpovídá dostatečně antropometrickým požadavkům, není výškově odstupňováno. Vybavenost školy hračkami, učebními pomůckami a didaktickou technikou je odpovídající. Učitelka a dětská knihovna je dobře vybavená a průběžně aktualizovaná.

Výraznou modernizaci si žádá i školní zahrada, která je umístěna před objektem mateřské školy. Tělovýchovné nářadí a zahradní vybavení zde umístěné již neodpovídá současným požadavkům na pohybové a relaxační vyžití dětí předškolního věku.

Materiálně-technické podmínky jsou hodnoceny jako velmi dobré.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací program

Vzhledem k tomu, že nová ředitelka nastoupila do funkce v červenci minulého roku, charakterizuje její současnou řídicí práci jistě obeznamování se s provozem, potřebami i pracovními schopnostmi všech zaměstnanců. To se odráží i v dlouhodobější koncepci školy, které doposud chybí konkrétně zpracovaná analýza včetně jasněji vymezené výchovně-vzdělávací filosofie. Současný školní vzdělávací program proto chápe ředitelka jako provizorní, dočasně se zabývající především pedagogickými záměry a profilací jednotlivých tříd. Vypracované třídní plány jsou tématicky v jednotě s rámcovým programem pro předškolní vzdělávání. Určité problémy však učitelkám doposud činí vymezení dílčích cílů ve vztahu k obsahové nabídce činností včetně formulace očekávaných výstupů a kompetencí. V určité rozpracovanosti se jeví i autoevaluace školy, která je zatím realizována pouze na úrovni třídních plánů, a to v rozdílné formě a kvalitě.

Součástí vzdělávacího programu jsou dle profilace jednotlivých tříd a osobnostních předpokladů učitelek doplňkové programy zaměřené např. na tělesnou výchovu, výtvarnou a pracovní výchovu, logopedickou prevenci, metodu dobrého startu, folklor a hudebně pohybovou výchovu, kompenzační cvičení, otužování masáže apod. Další aktivity, např. pohybově rekreační program, poslech relaxační hudby, návštěvy kulturních programů (např. divadelní představení, hudební koncert), exkurze a společné aktivity s rodiči účinně a efektivně doplňují bohatý program mateřské školy v rámci jejího celodenního provozu (zajištěno většinou kmenovými učitelkami, částečně lektorkami).

Vzdělávací program je realizován v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy.

Povinná dokumentace v oblasti evidence dětí je vedena na předepsaných tiskopisech SEVT, údaje v *Evidenčních listech* jsou úplné. Záznamy v *Přehledu výchovné práce* poskytují relevantní informace o realizovaném vzdělávacím programu. Údaje v *Přehledu docházky* jsou úplné, aktuálně doplňované. Příjímací řízení je prováděno v souladu s příslušnými právními normami.

Povinná dokumentace prokazuje naplňování vzdělávacího programu.

Ředitelka má denní přehled o naplňování cílů školního i třídního vzdělávacího programu. Pedagogické pracovnice pravidelně vyhodnocují jednotlivé tematické bloky, výsledky zaznamenávají. Zkušenosti a konkrétní závěry jsou obsahem jednání pedagogických porad i neformálních diskuzí.

Kontrola naplňování vzdělávacího programu je vcelku účinná.

Organizování vzdělávání se řídí pravidly stanovenými v provozním řádu a režimem dne. Rozvržení činností v průběhu dne odpovídá místním podmínkám a psychohygienickým požadavkům. Nabídka činností celkem odpovídala emocionálním potřebám dětí. V rozvolněném režimu se většinou velmi dobře dařilo učitelkám respektovat pracovní tempo dětí, zohledňovat jejich individuální potřeby. Prostor pro volnou hru dětí nebyl učitelkami omezen. Pravidelně se střídaly činnosti spontánní s činnostmi řízenými. Každodenně jsou zařazovány tělovýchovné aktivity a dostatečný pobyt dětí venku. Ve sledované organizaci vzdělávací činnosti převažovala žádoucí variabilita, přirozená kázeň, přátelská atmosféra i kooperace mezi dětmi a učitelkami i dětmi navzájem, zvláště pak ve třídě nejstarších dětí. Pitný režim je realizován odpovídajícím způsobem. Individuální potřeba odpoledního odpočinku dětí je zohledňována. Psychohygienické podmínky jsou velmi dobré.

Organizace výchovně-vzdělávací práce odpovídá specifickým cílům předškolního vzdělávání.

Výměna informací o dětech mezi učitelkami a rodiči je zajištěna. Pravidla organizování pobytu dětí v mateřské škole, práva a povinnosti dětí i jejich rodičů jsou jasně a srozumitelně vymezeny v dokumentu „Školní řád“, který je zveřejněn na informační tabuli v hlavní chodbě. Rodiče mají umožněn volný přístup do tříd. Potřebné informace si mohou vzájemně s učitelkami sdělovat při každodenním předávání dětí. V šatně a na chodbě jsou vystaveny práce dětí, na nástěnkách jsou další potřebné informace týkající se vzdělávacího programu a široké nabídky nadstandardních aktivit, které škola zprostředkovává nebo je sama realizuje. Dalším zdrojem informací jsou průkazně uskutečňované třídní schůzky a společné školní slavnosti a akce rodičů s dětmi.

Informační systém směřem k rodičům je účinný.

Průběh a výsledky vzdělávání

Spontánní činnosti

Spontánní činnosti byly ve všech třídách plánovány v příhodnou dobu, v přiměřeném čase, v tématické provázanosti s činnostmi řízenými. Osobnostním, přátelským přístupem učitelek byla podpořena sebedůvěra i zájem dětí o nabízené činnosti. Všem byla dána dostatečná volnost při výběru místa, činnosti či spoluhráče. Především učitelkám ve třídě nejmladších dětí se dařilo hůře adaptabilní děti zklidnit podnětnými verbálními prostředky a postupně je zapojit do individuálních nebo skupinových her za podpory ostatních dětí. Ve všech třídách se děti při hře respektovaly, uměly se dohodnout na zvolených pravidlech, projevovaly se otevřeně, bezprostředně.

Přesto byl průběh spontánních aktivit v jednotlivých třídách rozdílný. Ve dvou třídách byly spontánní činnosti dětí poznamenány méně podnětným prostředím. Hrací centra umístěné po obvodu tříd dětem neposkytla žádoucí soukromí. Dětem byly nabízely pouze hotové hračky a stavebnice, které je nedostatečně inspirovaly k tvořivějším hrám. Nedostatečně byly využívány činnosti manipulační, při nichž by děti pomocí experimentování a objevování poznávaly příčinné vztahy a souvislosti mezi předměty a jevy. V jednom případě, vzhledem k nízkému věku dětí, si nabízená činnost (malování temperovými barvami) vyžadovala soustředěnější dohled učitelky.

Maximálně kreativně probíhaly spontánní činnosti ve třídě nejstarších dětí, kde zásluhou inspirativního přístupu učitelky i pestré nabídky netradičních pomůcek a materiálů byly děti vedeny k pestrým námětovým hrám obsahem navazujících na tématický celek. Děti zde plně využívaly jak své fantazie, tak i manipulačních a pracovních dovedností. Každé dítě dokázalo ve společné činnosti uplatňovat vlastní dovednosti a plně se seberealizovat. Velkoryse rozehrané námětové hry, při nichž učitelka navazovala na dřívější poznatky a zkušenosti dětí vedly k jejich maximálnímu emočnímu uspokojení.

Ve všech třídách učitelky dokázaly vytvořit dětem pozitivní komunikační prostředí, radostnou a podnětnou atmosféru. Po celou dobu her byly učitelky zúčastněny dětských her, citlivě reagovaly na vzniklou situaci ve třídě, vedly děti k samostatnosti, sebedůvěře a smysluplným činnostem. Klidným hlasovým projevem ovlivňovaly verbální i neverbální komunikaci mezi dětmi. V jejich projevech převažovalo pozitivní hodnocení a povzbuzení dětí.

Spontánní činnosti jsou v jednom případě hodnoceny jako vynikající, v dalších případech jako velmi dobré.

Řízené činnosti

Plánované řízené činnosti vycházely obsahově z týdenního plánu. Výchovně-vzdělávací proces probíhal komplexně, osobnost dětí byla rozvíjena vyváženě ve všech oblastech. Zvolené organizační formy většinou odpovídaly věkové skladbě dětí, respektovaly individuální tempo i možnosti dětí.

Využitím komunitního kruhu ve třídě nejmladších dětí byl vytvořen dostatečný prostor pro souvislé vyjadřování a rozvoj aktivní slovní zásoby dětí. Vhodně zvolenou úvodní i průběžnou motivací, častým uplatněním hudebních a jazykových prvků dosáhly obě učitelky přirozeného zájmu dětí. Vlastní tvořivostí a nápaditostí pružně reagovaly na vzniklou pedagogickou situaci. Uplatněním pestrých didaktických metod a prostředků, střídáním činností klidových s rušnými, byly děti po celou dobu udržovány v soustředění a aktivitě. Pouze v jednom případě, dominujícím projevem učitelky, která celou činnost dětí organizovala, nebyl vytvořen adekvátnější prostor pro samostatný verbální projev a vlastní rozhodování dětí. Kladem byl kamarádský vztah obou učitelek k dětem i časté pozitivní povzbuzování dětí nesmělých a nesoustředěných.

Ve třídě střední věkové skupiny dětí proběhla ukázková výtvarná práce s dětmi vedená pracovníci zlínského centra Astra, zaměřená na hotovení recyklovaného papíru. Vzhledem k náročnosti výtvarné techniky probíhala tato činnost s menšími skupinkami dětí. Počáteční motivační fáze připravená a realizovaná kmenovou učitelkou dětí vcelku zaujala, přestože byla zvolené metody a formy práce byly méně podnětné a stimulující dětskou tvořivost, fantazii a prožitkové učení. Frontální práce s dětmi, práce s obrázky na tabuli nebo koberci měla spíše výukový charakter a ne dostatečně aktivizovala děti. Organizace netradiční výtvarné činnosti a neúměrná délka vyplývající z náročnosti techniky, chybějící gradace a neúčinná aktivizace skupinek dětí čekajících na hotovení papíru vedla k tomu, že děti brzy ztrácely pozornost a zájem a projevovala se u mnohých únava, což nebylo z hlediska psychohygieny žádoucí. I přes tyto určité nedostatky konkrétní netradiční výtvarná technika dětí zaujala nejen originalitou, ale také velmi dobře zvládnutým metodickým vedením lektorky.

Ve třídě nejstarších dětí byly promyšleně využity aktivizující prožitkové metody k rozvoji poznávacích procesů dětí ve spojení s prvky dramatické výchovy. Uplatněné metody práce s převahou činnostního a prožitkového učení byly zcela v souladu se zákonitostmi i specifikou učení dětí předškolního věku. Účinnými didaktickými prostředky a metodami se učitelce podařilo děti vtáhnout citově do děje, podnítit v nich představivost a vyprovokovat je k vlastní seberealizaci. Po celou řízenou činnost probíhala mezi učitelkou a dětmi přirozená integrace a komunikace podpořena řešením problémových situací.

Řízené činnosti jsou hodnoceny v jednom případě jako vynikající, v dalších případech jako velmi dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Tím že škola vytváří kvalitní podmínky pro spontánní pohybové aktivity je vynikajícím způsobem podněcován pohybový rozvoj. Děti mají adekvátně ke svému věku osvojeny grafomotorické dovednosti. Zvládají prostorovou orientaci, přirozeně se pohybují v prostředí mateřské školy. Velmi dobrá je úroveň myšlenkových operací a poznatků především dětí třetí třídy, což dokládá, že jsou na děti v této oblasti kladeny odpovídající nároky. V důsledku přirozené organizace tzv. režimových momentů (činnosti v umývárně, v šatně, na toaletách, při jídle apod.) jsou děti většinou samostatné a soběstačné. Ve třídách jsou důsledně upevňovány zdvořilostní návyky včetně ohleduplnosti ve vzájemných vztazích.

Průběh a výsledky vzdělávání jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace Mateřská škola Zlín, Sokolská 3961 ze dne 1. 1. 2003
2. Rozhodnutí o zařazení Mateřské školy Zlín, Sokolská 3961 ze dne 24. 7. 2003
3. Výkaz Škol (MŠMT) V 1-01 o mateřské škole podle stavu k 30. září 2004.
4. Přehledy o docházce dětí mateřské školy všech tříd ve školním roce 2004/2005 v době inspekce
5. Evidenční listy všech zapsaných dětí mateřské školy vedené ve školním roce 2004/2005
6. Přehledy výchovné práce všech tříd za školní rok 2004/2005
7. Rozhodnutí o přijetí dětí do mateřské školy - školní rok 2004/2005.
8. Plán práce pro školní rok 2004/2005
9. Školní vzdělávací program pro školní rok 2004/2005
10. Třídní vzdělávací programy všech hospitovaných tříd ve školním roce 2004/2005 v době inspekce
11. Organizační řád mateřské školy platný pro školní rok 2004/2005
12. Vnitřní řád, Provozní řád – platné ve školním roce 2004/2005.
13. Školní řád pro rodiče - školní rok 2004/2005
14. Zápisy pedagogických rad ve školním roce 2004/2005 v době inspekce
15. Zápisy provozních porad ve školním roce 2004/2005 v době inspekce
16. Zápisy z hospitační činnosti ve školním roce 2004/05 v době inspekce
17. Časový rozpis pracovní doby pedagogických pracovníků pro školní rok 2004/2005
18. Pracovní náplně pedagogických pracovníků platné pro školní rok 2004/2005
19. Fotodokumentace, školní kronika

ZÁVĚR

Personální obsazení mateřské školy vytváří velmi dobré předpoklady pro kvalitní pedagogickou činnost školy a umožňují naplňovat záměry předškolního vzdělávání. Organizace provozu mateřské školy je přizpůsobena potřebám dětí a jejich rodičů.

Péče o zvyšování odborného růstu pedagogických pracovníků je velmi dobrá.

Ředitelka má zájem na celkové modernizaci mateřské školy a především školní zahrady, proto vyvíjí v tomto směru snahu o úzkou spolupráci se zřizovatelem. Současně s ním řeší postupné doplňování a inovaci hraček, učebních pomůcek i dalšího materiálního vybavení mateřské školy. Celkově působí prostředí mateřské školy příjemným a estetickým dojmem, zejména pak jedna třída nabízí dětem příkladně podnětné prostředí, které přirozeně rozvíjí jejich tvořivost a fantazii. Pedagogická dokumentace je vedena průkazným způsobem. Celkově je organizace vzdělávacího procesu funkční, užité metody a formy práce byly celkově hodnoceny jako efektivní, jejich postupná inovace v souladu se současnými požadavky předškolního vzdělávání probíhá. Všechny pedagogické pracovníce se snaží uplatňovat ve své práci žádoucí organizační a metodické postupy, které by plně respektovaly osobnostní potřeby a zájmy dětí. Komunikace je založená na partnerství, vzájemném respektování a důvěře. Celková úroveň vzdělávání a výsledků ve sledovaných činnostech je hodnocena jako velmi dobrá.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	Dobry (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Alena Demlová	Mgr. Alena Demlová v.r
Členka týmu	Mgr. Hana Hrubá	Mgr. Hana Hrubá v.r
Kontrolní pracovnice:	ing. Anna Zámečníková Monika Brziaková	

V Uherském Hradišti dne 23. února 2005

Razítko

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Datum: 25. února 2005

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Ivana Jančová, ředitelka mateřské školy	Ivana Jančová, v.r

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školského zákona) může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Zlínský inspektorát, Na Morávce 1037, 686 01 Uherské Hradiště. Inspekční zprávu společně s připomínkami a

stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli a školské radě, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

V souladu s ustanovením § 175 odst. 4 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školského zákona), Vás žádám o přijetí opatření k odstranění nedostatků zjištěných při inspekční činnosti ve lhůtě 6 měsíců.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel Magistrát města Zlína, Nám. Míru 12, Zlín, 760 01	2005-03-31	o3-1008/2005-11129

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.